

MYŚLENIE KRYTYCZNE

– jak być czujnym w świecie cyfrowym i rzeczywistym

5-6 października 2026 r.

Miejsce zajęć: siedziba PISM, ul. Warecka 1a, sala konferencyjna, I piętro
Wykładowca: prof. Marek Szopa
Koordinator szkolenia: Dorota Nowakowska, nowakowska@pism.pl, (0-22) 556-80-24

Godzina:	Pierwszy dzień, 5 października 2026 roku (poniedziałek)
8.45 – 9.00	Rejestracja uczestników, poranna kawa
9.00 – 10.30	<ul style="list-style-type: none">• Wstęp do zajęć• Omówienie agendy szkolenia i spraw organizacyjnych• Sprawdzenie wiedzy z zakresu tematyki• Paradoksy decyzyjne - dlaczego robimy błędy w prostej ocenie szans• Racjonalna nieświadomość i intuicja w podejmowaniu decyzji• Podejście normatywne, deskryptywne i preskryptywne• Myślenie krytyczne jako kluczowa kompetencja wg WEF
10.30 – 10.45	Przerwa kawowa
10.45 – 12.15	<ul style="list-style-type: none">• Myślenie sekwencyjne a lateralne – przykłady i wykorzystanie do analizy informacji• Dwa systemy myślenia Daniela Kahnemana, ich wpływ na decyzje• Wskaźnik myślenia refleksyjnego CRT (Cognitive Reflection Test)• Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka i niepewności, jak osiągać cele w świecie VUCA• Czarne łabędzie i jak się na nie przygotować? Systemy złożone wokół nas i wykorzystanie sztucznej inteligencji
12.15 – 13.00	Lunch
13.00 – 14.30	<ul style="list-style-type: none">• Zaburzenia informacji, misinformacja, dezinformacja i malinformacja• Postprawda, bańka filtrująca targetowanie behawioralne• Krytyczne podejście do informacji i zasady racjonalnej argumentacji• Subiektywne postrzeganie zysków i strat. Teoria użyteczności• Księgowanie umysłowe Richarda Thaler'a czyli pułapka kont mentalnych w naszej głowie, teoria perspektywy
14.30 – 14.45	Przerwa kawowa

14.45 – 16.15	<ul style="list-style-type: none"> • Praktyczne wykorzystanie statystyki i prawdopodobieństwa • Ryzyko względne a bezwzględne, błędy percepcji prawdopodobieństwa • Krytyczna analiza zależności graficznych • Statystyka Bayesowska, czułość i swoistość testów, zastosowania do wykrywania błędów i nieprawidłowości • Heurystyki reprezentatywności i dostępności oraz skąd się biorą mity i przesady • Pułapki podejmowania decyzji (np. zakotwiczenie, przywiązanie do status quo, kosztów utopionych) – przykłady oraz sposoby ich unikania
Godzina:	Drugi dzień, 6 października 2026 roku (wtorek)
8.45 – 9.00	Poranna kawa
9.0 – 10.30	<ul style="list-style-type: none"> • Błędy confirmacji, atrybucji, efekt ramowania i stronniczość status quo • Korelacje a związki przyczynowo skutkowe – apofenia i jej przykłady • Wyciąganie wniosków na podstawie badań poprzecznych i podłużnych • Praktyczne metody analizy informacji: dedukcja, weryfikacja hipotez • Myślenie strategiczne, równowagi Nasha – elementy teorii gier w podejmowaniu decyzji
10.30 – 10.45	Przerwa kawowa
10.45 – 12.15	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumienie interakcji społecznych z punktu widzenia teorii gier • Dylemat więźnia i inne gry oraz cechy optymalnych strategii radzenia sobie w sytuacji dylematu • Wykorzystanie sztucznej inteligencji w podejmowaniu decyzji • Podsumowanie zajęć